СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

THE LIBRARY OF THE APR 14 1928 UNIVERSITY OF ILLINOIS

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 85. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 12. квітня, 1928. VOL. XXXVI. No. 85. Jersey City, N. J., Thursday, April 12, 1928. THREE CENTS.

ВІРМЕНИН КРИТИКУЄ ЗАГРАНИЧНУ ПОЛІТИКУ КЕЛОГА

ЗАКИДУЄ МІНІСТРАМ ПРОДАЖ ВІРМЕНІЇ.

ВАШИНГТОН, 10. квітня. — Вашан Кардашіян, вірменський діяч з Ню Йорку, виступив з острою критикою американської заграничної політики. Його виступ став сензацією на всю Америку.

Кардашіян старався добити від сенатового комітету для заграничних справ переслухання Вірменів у справі лозанського договору з Туреччиною, який мала підписати Америка. Коли сенатовий комітет не захотів згодитися на се переслухане, Кардашіян вислав до комітету острий лист, в котрім заявив, що сенатори руководяться в своїм відношенню до Туреччини зглядами на нафтові терени.

Далі він говорив, що міністри в кабінеті президента Злучених Держав помагали Туркам виганяти з рідного краю міліон Вірменів. Між инчим він сказав теж, що політику Америки супроти Туреччини диктувала Стендард Ойл Ко. через свого адвоката Чарлза Гюза.

Сі острі закиди найшли сейчас відгук у комітеті сенату для заграничних справ. Сенатор Бора вислав Кардашіянови письмо, в котрім домагається від нього вияснення закидів. Сенатор Бора хоче спеціяльно знати, котрі то члени міністерського кабінету мали продати Вірменію Туреччині за нафту.

КЛЕНСМЕН ПРИЗНАЄ ПАЛЕННЄ НА ВОГНИЩИ.

7 АБО 8 ЛЮДИЙ ЗГИНУЛО З РУК КЛЕНА В ТЕКСАСІ.

ПИТСБУРГ, ПА., 10. квітня. — На розправі перед федеральним судом, розглядаючим позви й протипозви членів тайної організації Ку-Клакс-Клена, піднесено проти Клена страшні закиди. Свідки, що були колись членами сеї організації, заявили в суді під присягою, що товпи, оргнізовані Кленом, палили людий живцем на кострі, та що сими оргіями дикарства проводив часто самий „головник чарівник" Клена, Гайрем Веслі Еванс.

Один свідок з Даласа, в стейті Тексасі, описував, як товпа Клена в своїх одягах і каптурах палила живцем привязану до дерева людину, і як вони преспокійно приглядалися смертельним мукам своєї жертви.

РОЗПРАВА РОЗКРИВАЄ, ЯК СИНКЛЕР ЗАПЛАТИВ ФОЛОВИ 300,000 ДОЛЯРІВ.

ЗЯТЬ ФОЛА, ЩО ДОВГО ВКРИВАВСЯ, ВИСПІВАВ УСЕ.

ВАШИНГТОН, 10. квітня. — На розправі, яку веде федеральний уряд проти Синклера за підкупство міністра Фола та змову з ним обманювати федеральний уряд при наймі федеральних нафтових теренів, станув як свідок зять Фола, банкир Евергарт, котрий довго вкривався перед доручeнням собі позву.

Евергарт розповів, як приятелі Синклера заплатили Фолови в „бондах свободи" вартости яких 300,000 долярів. Оборона висуває тепер аргумент, що коли Синклер давав Фолови великі суми, то він се робив тому, бо знав, що Фолова фарма не лишень гарне літниско, але й має в землі нафту.

ВИБОРИ ЗІ СТРІЛЯНИНОЮ Й БОМБАМИ.

ТОМСОН З ШИКАГО ПОБИТИЙ ПРИ „ПРАЙМЕРАХ".

ШИКАГО, 11. квітня. — Правибори в Шикаго зазначилися дійсно дикими нападами й стріляниною та упадком „Великого Била", як називають мейора Томсона.

Програв не лишень Томсон, але й всі його прихильники, між инчими илинойський губернатор Смол. Підчас виборів противники стріляли одні на других; при тому вбито одну людину, а тяжко поранено кількоро.

ЄГИПЕТСЬКИЙ КОРОЛЬ ХОЧЕ ОФІЦІЯЛЬНО ВІДВІДАТИ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ.

ВАШИНГТОН, 10. квітня. — Єгипетський король Фуад I. заявив урядови Аемрики, що він бажавби офіціяльно відвідати Злучені Держави. Уряд думає над тим, що тепер добра пора запросити короля на візиту, котрої він самий собі бажає.

АМЕРИКАНСЬКІ МАРИНАРІ ЗАМКНУЛИ САНДІНА В ДЖУНГЛЯХ.

МАНАҐВА, Нікараґва, 10. квітня. — Головна кватира американських маринарів, що оперують проти лібeрала Сандіна, заявляє, що їм удалося загнати Сандіністів у джунглі, себто густі тропікальні ліси, положені в північній части Нікараґви.

ВЕНЕСУЕЛЬСКИЙ УРЯД ПРО БУНТ ВІЙСК.

КАРАКАС, Венесуеля, 10. квітня. — В своїм вияснению про вчорашний бунт одного відділу венесуельських військ уряд складає вину на комуністичну пропаганду.

Уряд заповідає, що він поставить на воєнний суд усіх, що брали участь у сьому бунті. На случай засуду на них впаде кара вязниці до 20 літ, бо венесуельський військовий карний закон не допускає кари смерти.

ЗЕМЛЕТРУС НА АЛЯСЦІ.

СІВОРД, Аляска, 10. квітня. — Коло 4. години з рана чути було нині в цілій сій околиці сильні потрясения землі. Потрясення тревали коло одної мінути. Відтак слідувало друге землетрясения, вже богато слабше.

ПЕРЕВІВ САМ НА СОБІ ОПЕРАЦІЮ І ПОМЕР.

МОСКВА, 9. квітня. — Александер Богданов, директор державного інститута для переливання крови, помер по невдачнім експерименті, який досліджував сам на собі. Богданов був це старий революціонер, котрого переслідував царський уряд. Попав був в неласку і в большевиків і його арештували, але вкінци випустили.

НАСТУП ПРОТИ УКРАЇНІЗАЦІЇ.

Радянська преса доносить про новий конфлікт в лоні комуністичної партії Союзу, тим разом з причини „українізації". Центральний комітет і центральна контрольна комісія Всесоюзної Комуністичної Партії звернулися до Центрального Комітету Комуністичної Партії України з письмом, в якому заявлено, що політика українізації у відношенню до робітників Донецького кряжу є вповні безправною та слід її негайно припинити. Рівночасно повідомляється про виключення з партії та передачу судові члена Центрального Комітету Ком. Партії большевиків України **Михалекка** за те, що він проводив насильну українізацію російських робітників.

Очевидно, що Харків негайно повинувався московському приказові.

ОПОЗИЦІЯ ДАЛІ КАЄТЬСЯ.

За Каменевим та Зіновевим вернулися в лоно комуністичної партії під проводом Сталіна ще двох зі старої ґвардії. Це посол в Берліні Крестинський та Антонів-Овсеєнко. В листі на імя ВЦИКА вони признаються до ухилу від комунізму, зрікаються своєї прихильности до Троцького та признають за Сталіном право заступати Леніна.

МОСКОВСЬКА КУЛЬТУРА НА УКРАЇНІ.

Є на Полтавщині село Судівка, а в нім секта євангелистів. Зпонатку сектанти не мали впливу, але потроху піснями, тихими молитвами то що, а в літку екскурсіями притягли багато людей, головно молоді. Разом секта нараховувала 400 людей. Зібрання відбувалися два рази на тиждень. Молодь, після повідомлення „Комсомольця України", дуже цікавиться зібраннями й вороже настроєна до радянської влади та комсомолу. Але в роботі секти є таке, що потрібує втручання адміністрації. Після правил секти члени її раз на рік улаштовують „ноч утешенія своего тела". Збираються, моляться, потім гасне світло і... починається.

Те, що у московських хлистів.

Комуністична газета не пише, звідкіля то те занесене на Україну, але судячи з речення „ноч утешенія своего тела", видно, що то занесли на Україну московські презбитеріяне. Ото саме та культура, якою хваляться Москалі, що її несуть на „темну" Україну.

ПЕРШИЙ ВИСТУП НОВОГО УКРАЇНСЬКОГО АРТИСТА НА РАДІО.

Омелян Гладкий з Джерзи Сіті, Н. Дж., студент Колюмбійського університету в Ню Йорку, Н. Й., буде грати сього четверга (12. б. м.) на радіовій стації WAAT в Джерзи Сіті, між годиною 8 і 9-тою ввечер (дотична година має назву: An hour with the world's greatest composers). Сьому нашому новому скрипакови буде акомпаніювати на пяні його рідна сестра Люба. Обоє згадані молоді артисти є дітьми відомого джерзисітського громадянина п. Стефана Гладкого, довголітнього складача в друкарні „Свободи".

СВЯТО 10-ТИХ РОКОВИН САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ.

Берлінська „Тегл. Рундшав" доносить, що дня 7-го м. м. відсвятковано в Берліні 10-ті роковини самостійности України. Свято влаштувала українська кольонія в Берліні під проводом полковника Зеленевського.

Полковник Зеленевський підчеркнув у своїй промові, що днем повстання самостійної України є день заключення берестейського договору, яким звільнено Українців від московського ярма та устійнено кордони між Україною та Польщею, віддаючи Україні її належні землі Холмщину та Підляшша, при чому відкрито їй шляхи відібрати українську частину бувших австрійських земель цебто Сх. Галичину та Буковину.

Промовець висказав наприкінці подяку німецькому народові за підтримку ним самостійницьких стремлінь українського народу.

ДЕШЕВІ ЛІКИ.

Місточко Березівка на Київщині досить великий осередок, де є школа, лікарня й инчі установи. Але хороби лічать просто кінським кізяком. Ось як описує таке лікування радянський кореспондент.

Вискочив без шапки в самих ходаках, набрав ліків свіженьких скілько влізе тай лікуйся на здоровлячко.

Недавно один хлопець опарив окропом руку. Пухирі потріскали, гниють. Замість повезти до лікарні, родичі зачали прикладати до виразок свіжий кінський кізяк. Тай долікувалися до самої кістки. Зразу тільки шкура облазила, а пізніще й мускул. Бачить батько, що лихо тай гримає на жінку.

— Мабуть з коровячим перепутала, як набирала.

— Булоб сінця коням дати, а то січкою запихав! — огризнулася стара. — Іди тепер запрягай, коли так налікували, та їдь до лікарні.

Відшмагав добре старий недоуздками кобильчину з пересердя тай повіз сина до лікара. Раз, другий і третій. Їздить та приказує: „Возіть, бодай би вас лихо не знало! Возіть, коли шкоди натворили".

Возив аж поки вилікував.

ТРОЦЬКИЙ І СТАЛІН МИРЯТЬСЯ.

Троцький має приїхати до Москви. Сталін згоден помиритися та регабілітувати Троцького.

Кажуть, що Троцький написав книгу, з якої видно, що він шукає згоди зі Сталіном. Але щоби надрукувати її, він мусів питатися дозволу в „упрямого ґрузіна" на приїзд до Москви, на що Сталін згодився.

Вся комуністична преса, що ще недавно виливала цебри помий на лідера опозиції, готова перетворитися трохи не в прихильників опального радянського „сановника". Зі всього видно, що Троцького допустять у Москву. І що більше, високий засланець буде виправданий на всі 100% в очах ще вчорашних ворогів. Плятформою до того служить програма опозиції, яку принято тепер Сталіном, а саме боротьба з куркулями та переведення утисків селян і орієнтація на робітників, як це пропаґував Троцький.

ГУЧНЕ ВЕСІЛЛЯ.

В невеличкому містечку на границі Чехословакії та Румунії відбулося цікаве та оригінальне весілля. Хусити з тих околиць святкували з великою парадою весілля 18-літнього онука винницького рабіна та 16-літньої внучки, надзвичайної краси дівчини Сандцер рабе. Ціле містечко було наповнене гостями, для чого було приготовано сотні столів з усякою стравою. На тому весіллю зїли: 10.000 ф. мяса, 7,500 курей та 15.000 яєць.

Грала велика циганська капеля, під музику якої танцювали ріжні танці, а найбільше козака та польки. Було присутних більше 3.000 хуситів в найкращих ріжнобарвних капотах та велика кількість дітей та жінок. Найкращою атракцією був релігійний танок, який відтанцювала молода під отвертим небом на спеціяльно побудованій до того серед місточка естраді. З усіх околичних міст та місцевостей прибули репортери та кінооператори, що невпинно фотографували цікаве та гучне весілля. Для того, щоби довезти усіх гостей, треба було кілька потягів та цілий полк поліції, щоби тримати порядок. Було богато і христіян, що приїхали подивитись.

ОСТАНКИ ЛІТАКА КОЛО МІКЕЛЬОН.

Коло острова Мікельон (на полудне від Нової Фунляндії) викинула морська вода на беріг останки літака, про який думають, що він належить до тих, що старалися перелетіти з Европи до Америки.

ЗАБОРОНА МНОГОЖЕНСТВА В АЛЬБАНІЇ.

Сенат Альбанії ухвалив закон, забороняючий поліґамію (многоженство) в тій державі. Закон виразно позволяє магометанам дружитися з православними і римо-католичками.

В ЯПОНІЇ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ КОМУНІСТІВ

АРЕШТОВАНО 1,013 РОБІТНИКІВ. — ПОРОЗВЯЗУВАНО РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ПІДОЗРІВАЮТЬ О ЗВЯЗЬ З МОСКВОЮ.

ТОКІО, 10. квітня. — Японський уряд розпочав цілий ряд репресій, звернених проти комунізму. Розвязано дві великі робітничі організації: Роното і Японську Робітничу Раду. Роното, яке вибрало до парляменту зі свого табору двох послів, видало маніфест, в якім відпирається від всякої звязи з комуністичним рухом, заявляючи, що уряд під покришкою боротьби з комунізмом переслідує на ділі всяку робітничу організацію.

На загал арештовано 1,018 осіб, котрі одначе випущено на волю по переслуханню. Задержано тільки 26 осіб, котрих будуть судити за підбурювання населення проти уряду та за звязь з червоною Москвою. Уряд заявляє, що проголосить в пресі документи, з яких буде видно, що цілий комуністичний рух в Японії є фінансований Москвою, або комуністичною централею в Берліні. 60,000 ен переслано японським комуністам з отих жерел на самі тільки послідні вибори. Уряд подає далі, що комуністи хотіли довести в Японії до державного перевороту і завести селянсько-робітничу владу згідно з програмою Третого Інтернаціоналу, що пропаґує світову революцію. Надіслані з заграниці гроші і свобода слова при послідних виборах дали комуністам нагоду до поширення своєї агітації та придбання нових членів.

НІМЦІ ТІЛЬКИ ПРИГЛЯДАЮТЬСЯ.

НЕ БУДУТЬ СТАВИТИ ЗІ СВОГО БОКУ НІЯКОГО ПРОЄКТУ В СПРАВІ РЕВІЗІЇ РЕПАРАЦІЙ.

БЕРЛІН, 10. квітня. — Справа німецьких репарацій стала тепер найважніщою европейською міжнародною проблемою. Обговорюють її уряди всіх великих держав, а генеральний агент Паркер Ґилберт обїзджає Францію, Італію і Англію і конферує з правительствами в справі ревізії німецьких репарацій. Одні Німці не займають ніякого становища, а тільки ждуть, що другі скажуть. Кажуть, що це в даних обставинах найкраща політика.

СОВІТИ ПРОТЕСТУЮТЬ, А ФРАНЦІЯ МОВЧИТЬ.

ХОДИТЬ О ЗАСЕКВЕСТРОВАНЕ ЗОЛОТО В НЮ ЙОРКУ.

ПАРИЖ, 10. квітня. — Совітський амбсадор Доґалевський вручив сегодня французькому урядови заграничних справ другу ноту в справі засеквестрованих Банком Франції міліонів, що їх зложив совітський уряд в Ню Йорку для торговельних цілей. Совіти грозять, що коли Франція не полагодить цеї справи, то готові зірвати з нею дипльоматичні зносини. Та Франція тим не дуже то турбується. Каже, що це передвиборчі страхи. Тому не зважаючи на цю погрозу, арештовано Рихарда Шіллера як совітського шпіона, котрого мали висдати совіти для поширення революційної пропаганди серед війска.

КЕММЕРИХ ОСЯГНУВ НОВИЙ РЕКОРД ЯК ПЛИВАК.

ВИДЕРЖАВ В ВОДІ ДОВШЕ, ЯК МОРСЬКИЙ ЛЕВ.

ГАМБУРГ, 10. квітня. — Отто Кеммерих осягнув новий рекорд і побідив всіх пливаків світа. Вдержвася він у воді 46 годин, а плавав в малім басені, котрого промір виносив всего 44 фітів. Кеммерих хотів видержати в воді 50 годин, але довше 46 годин не годен був видержати. З води вийшов о власних силах. Плавав разом зі своїм товаришем, морським львом Леоном. Кеммериха годували кавою, овочами і сендвичами, а Леона оселедцями. Леон зїв понад 30 фунтів оселедців. Але вкінці так змучився, що вийшов з води і сейчас заснув. Кеммерих остав у воді кілька годин довше. Коли вийшов, положився сейчас спати. Кажуть, що довгий час було чути як оба, себто морський лев і Кеммерих, добре хропіли.

ФОРД ЗА ВІЛЬНОЮ ТОРГОВЛЕЮ.

КОНКУРЕНЦІЯ ПРИНОСИТЬ КРАЩУ ЗАРОБІТНЮ ПЛАТНЮ. — НЕ ДУМАЄ, ЩО ПРИЙДЕ ДО НОВОЇ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ. — ДОБРОБУТ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД МАШИН. — ПРОТИ ПИТТЯ І КУРЕННЯ.

ЛОНДОН, 10. квітня. — Кореспонденти і репортери не відступають Генри Форда, що перебуває тепер в тім місті. Засипують його ріжними питаннями, а він відповідає. Між іншим подають його послідні погляди в таких справах:

„Форд заявився за вільною торговлею. Тарифова політика дає штучні і несправедливі користи. Вільна торговля значить конкуренція, а без неї нема розвою в торговлі. Форд подав далі, що велика війна багато нас навчила і годі навіть подумати, щоби була можлива друга така війна. Безробіття в Англії спричинене поганою заробітною платнею, яка спиняє зріст продукції. Дійсний добробут залежить від машин. Помиляються ті, що думають, що машини спричинюють безробіття. Машини розбудовують поле до праці. Форд заявився далі проти пиття і куреня, бо вони ділають погано на фізичний і умовий розвій людини."

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" ([illegible])
FOUNDED 1893
[illegible] newspaper published daily except Sundays and holidays
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J.
on March 10, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Hudson and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Бегдзонкавнї:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕПАРТАМЕНТ СТЕЙТУ В РОЛІ ПИЛАТА

Секретар стейту Келоґ видав знаменну публичну заяву в справі політики американського уряду супроти чужих урядів.

Нагодою до заяви були ріжні телеграми, протести й петиції ріжних громадянських установ, домагаючіся від уряду Злучених Держав виступити перед урядами ріжних держав в обороні угнетених націй. Того рода домагання дістає американський департамент стейту зовсім правильно, а послідними часами їх число щораз більше зростає.

Недавно навіть появився в конґресі проект про те, як саме американський уряд мавби натискати на чужі уряди для оборони поневолених народів. Конґресмен Селер з Ню Йорку вніс у конґресі проект, щоби американський уряд не дозваляв американським банкирам давати позичок ніякій державі, поки вона не перестане переслідувати своїх національних менчостий. Се й заставило американський департамент стейту подати публичну заяву.

Департамент стейту заявляє коротко, що уряд не розводить над заграничними позичками американських банкирів ніякої безпосередної контролі. Він далі каже, що уряд не може навіть наглядати над кождою заграничною позичкою, що булоби получене з великими коштами.

Сими словами американський уряд умиває руки від охорони поневолених національних менчостий. Він виразно заявляє, що се нутрішні справи тих урядів і країв, і уряд Злучених Держав не може в них мішатися. Се, мовляв, справа самостійности тих держав.

На жаль, арґументи департаменту стейту не зовсім переконуючі. Американський уряд на наших очах мішається в нутрішну політику ріжних держав, приміром Мексика й Нікараґви. В Нікараґві Злучені Держави збираються навіть переводити під своїм наглядом вибори, що вже є вершком умішування в нутрішні справи держави.

Не можна признати теж департаментови стейту слушности, що, мовляв, він мішається в справи других держав тільки для охорони своїх горожан. Прецінь той самий департамент підчас конґресу американських держав у Ґавані на Кубі заявляв, що Злучені Держави мають право вмішуватися в політику чужої держави, яка не сповняє культурних зобовязань супроти світа, себто не вдержує порядку в своїм краю. Власне всі ті держави, що дозваляють собі гнобити другі народи, якраз не сповняють перед світом зобовязань культурних держав охороняти на рівні всіх своїх горожан, всі віри й національности. Того рода держави є публичною небезпекою для мира й культури світа.

Через те заява Келоґа мусить зробити не тільки на імігрантів, але й на богато родовитих Американців враження, що се Пилат умиває руки від крови невинно пролятої.

НЕВДАЧА ПОЛЬСЬКОЇ ДИПЛЬОМАТІЇ

До взаємовідносин між Польщею та Фінляндією.

В Фінляндії у грудні місяці м. р. прийшов до влади новий кабінет міністрів на зміну бувшому соціял-демократичному. Міністром справ заграничних став Прокопе, що ранійше був послом Фінляндії в Польщі. Відізджаючи з Польщі до Фінляндії, сказав він на пращальному бенкеті промову, в якій напятнував польську шовіністичну політику.

Ставши тепер міністром заграничних справ занепокоїв він Поляків. Польська преса висловлює побоювання, що приятельські взаємовідносини Польщі з Фінляндією, які тягнуться вже майже десять років, можуть зіпсуватися. Польща увесь час мріяла, що дружні взаємовідносини з Фінами нарешті перейдуть в мілітарний союз, а тепер про це й мови не може бути, поки Прокопе є міністром.

Це свідчить про те, що десятилітня праця польської дипльоматії серед прибалтійських держав бажаних для Поляків наслідків не дала. Ще в 1920 р. в Латвії, в Білдерінсгофі, що під Ригою, відбулася конференція, в якій взяли участь: Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, Польща та Україна. Метою тієї конференції було утворення економічного та мілітарно- оборончого союзу цих держав. Не дивлячись на всі старання аранжерів, конференція сповзла на нічім. На перешкоді стояла Польща зі своєю імперіялістичною політикою. Звичайно, Литва не могла входити з Польщею в жадні союзні чи які инші приятельські договори, бо Польща захопила її землі й загрожувала навіть державному істнуванню Литви.

Лотиші рівнож ставилися до Польщі з великою резервою, бажаючи зберігти найкращі сусідські взаємовідносини з Литвою, а також памятаючи польську поведінку, коли Поляки на час захопили латишське місто Даугавапілс (Двінск). Там польська солдатеска, як звичайно, розперезалася во всю, заявляючи, що це польське місто й навіть пробували польську адміністрацію заводити. Але з Лотишами не було так легко, як з неокріпшими Литовцями й під натиском лотишського збройного кулака Полякам довелося перебиратися через Двину в литовські Калкуни, які вони й досі посідають як „матерну польську землю". Таксамо Лотиші добре памятають „Польські Інфлянти", якими Поляки назвали стародавню лотишську землю Латґалію. Поляки робили серіозні військові приготовання до захоплення цієї землі, щоби добратися до Балтійського моря й вели свою підпольну акцію. Очевидно одержавши звідкись (чи не з Англії часом?) „пораду" полишити свої авантури з Лотишами, вони вдоволились забезпеченням національних прав Поляків на тих землях.

Отже далі „приятельських" сусідських взаємовідносин між Польщею та Латвією й досі не пішло. Поляки все ще мріють втягнути в свою політику імперіялізму та політичних авантур цю державу, але можна думати, що поки це станеться, то пройде ще не один десяток років, бо Лотиші не є такими наївними, щоби за польські шкоди розплачуватися власними силами.

Приятельські взаємовідносини давно вже встановилися між Естонією та Польщею. Естонія не має жадних непорозумінь з Поляками, бо навіть „наймудрійші" польські політичні голови не можуть знайти клаптика естонської землі, що до якої моглаби Польща заявити своє історичне, чи яке инше право. Бо на щастя Естонія не має спільних меж з польськими „західниками". Але знову бажаного для Поляків військового союзу з Естонією також немає. Беручи під увагу, що Естонія тісно звязана з Фінляндією ґеоґрафічно, етноґрафічно й економічно, можна з певністю сказати, що в політиці своїй супроти Польщі вона буде дотримуватися фінляндської політичної лінії.

Десять років працює польська дипльоматія в Прибалтиці і через десять років чуємо про успіхи тої дипльоматії. Виходить, що вже не один раз Польща підписала з прибалтійськими державами ріжні союзні договори, але жаден з них не увійшов в силу. Польща може там похвалитися „приятелями", але не союзниками, які їй так потрібні, особливо перед загрозою зі Сходу.

Коли добре придивитися, то польська дипльоматія на заґал не може похвалитися успіхами в міжнародній політиці. Дійсних приятелів і союзників, крім Франції, вона не має. Инші великі державн, коли підтримують її на міжнародньому полі, то лише завдяки своїм союзним та приязним взаємовідносинам з Францією. Також і Румунія не може бути серіозним союзником для Польщі.

А піймати на свою вудочку кого небудь з Прибалтійських держав Польща не може, бо вони занадто добре знають польський імперіялізм, знають польську поведінку супроти тих народів, котрих землі Польща загарбала й знають, що за це Польщі доведеться гірко розплачуватися.

Грабіжом, насильством, та терором ще ніколи й ніхто не здобув собі приязні серед тих, кого грабують, гнетуть.

Зі злодійською фірмою жаден чесний бизнесмен в спілку не піде, а тому й Польщі немає чого сподіватися підтримки з боку тих, що так добре її знають.

Запал французького покровительства також може згодом прочахнути, коли зміниться політично конюнктура в Европі. Тому то Поляки так ґістерично радуються, коли їм лише заблимає якась надія на примирення з Українцями. Вони знають, що Україна найблизший, найбільший сусід Поляків та найзавзятійший їх ворог, бо та ворожість відповідає тим кривдам, які Польща заподіяла в історичній минувшині та в сучасному життю українському народови.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗАЯВА ПРО НЕПОКЛИКАНИХ ОБОРОНЦІВ.

В послідному числі орґану пана д-ра Цегельського появилася допись пп. Івана Гриника, Евгена Драґінди й Павла Чучмана в обороні пана Цегельського як визначного українського політика. З огляду на те, що сі три дописувателі покликаються в тій статті на своє членство в „Чорноморській Січи", ми, Січовики Чорноморської Січи, вважаємо за відповідне забрати в сій справі слово.

Ми не піднималиби сього слова в сій маловажній справі та полишилиби своїм членам мати такі приватні погляди на ріжних людий, які їм подобаються. Ми противилисяби тому, щоби пп. Гриник і Драґінда вважали п. Цегельського навіть і святим. Однак, у сю хвилю ми вважаємо за відповідне підняти своє слово в сій справі тому, бо п. Цегельський виступив тепер у своїм орґані з похвалами буцімто західних порядків у Польщі, а ріжні польські україножерні орґани як „Нови Свят" у Ню Йорку та „Дзеннік" у Бофало, залюбик передрукували заяви п. Цегельського та вжили їх як основу до нападів на українське самостійницьке становище, додаючи до того, що пан Цегельський представляє поважну русінську ґрупу в Ню Йорку.

Супроти сього, хто тепер виступає в обороні того пана Цегельського, той мимоходом дає допомогу тій політичній безглуздности, яку ширить пан Цегельський. Супроти того виступ трох панів мігби на декому зробити враження, що Цегельський справді має велику ґрупу та що до неї ми належимо.

Супроти сього ми, Січовики Чорноморської Січи, виразно заявляємо, що пп. Іван Гриник, Павло Чучман і Евген Драґінда не мали в сьому случаю права покликуватися на своє членство в Чорноморській Січи, бо їх погляди ідуть виразно в розріз з поглядами всего членства Чорноморської Січи, як се стверджено було на зборах дня 5. квітня, а п. Чучман не є членом Чорноморської Січи. Щоби з приводу виступу сих панів в обороні пана Цегельського в час, як сей пан виступає з похвалами для буцімто західної культури в Польщі, ніхто не подумав, що ми всі, Січовики Чорноморської Січи, в чомунебудь годимося з орієнтацією на захід, яку ширить п. Цегельський, ми отсим виразно заявляємо публично, що ми стояли все на становищи боротьби українського народа проти Польщі, як і проти всіх ворогів, що загарбують українську землю. Ми все йшли до ціли, спираючися не на допомогу наших західних або східних, північних або полудневих ворогів. Ми все йшли до сеї ціли, спираючися на власні сили, на орґанізовану масу українського народа.

На такій плятформі ми все стояли, і сею дорогою ми йшли, і сею дорогою ми далі йдемо. Ні ляцькі підшепти ні московські покуси нас на манівці не звели. І не зведуть!

Ми далі стоїмо за зорґанізованнєм українського народа в одну карну армію, та виступаємо проти всякого, що український нарід дезорґанізує, розколює, чи ріжними орієнтаціями на чужі сили баламутить.

За „Чорноморську Січ" у Ню Йорку:

С. Яцишин, сотник;

С. Мельничук, секретар.

ДІТОЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:

МАЛИРІ ТРАҐІК (5 осіб) ....10 ц.
СЛІДАМИ ТАРАСА (8 осіб) ....10 „
РУСАЛКА ДНІСТРОВА (7 осіб)..10 „
РІЗДВО МАРУСІ (6 осіб) ....10 „
КОЗАЦЬКІ ДІТИ (8 осіб) ....10 „
ДІТОЧЕ СВЯТО (7 осіб) ....10 „
ЗБИТОЧНИК (4 осіб) ....10 „
ҐАРАС ДИТИНА (10 осіб) ....10 „
СОНЯШНИК (9 осіб) ....10 „
КОНИК СТРИБУНЕЦЬ (5 осіб)..10 „
ЛІСОВА КАЗКА (12 осіб) ....10 „
СУД СВ. НИКОЛАЯ (10 осіб) ....10 „
ВІНОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (8 осіб) ....10 „
ВЕЧІР СВ. НИКОЛАЯ (11 осіб) 15 ц.

Замовлення і гроші слати до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

(82)

Дощ періщив мов з відра. Брезентова буда нашого авта зовсім промокла. Я продріг зовсім і, не звертаючи уваги на дощ, бо все одно був мокрий до останньої нитки, рішив піти до найблищої слободи, чи хутора, що мала бути недалеко впереді.

Скріпчинський лишився в авті, а я поплентався під гору. На перехрестку доріг, при світлі блискавки я запримітив придорожню каплицю. Зявилася думка пошукати там схованку від дощу. Каплиця була збудована на форму маленького будинку; вхід до нього на три чверти був загратований. В середину дощ не попадав. Там було сухо, а тому я недовго думаючи, вліз туди через верх ґрат і росташувався в підніжжю статуї якогось святого. Поклавши під голови кулак, почував себе щасливим, захований від неперестаючого дощу.

Ні шуміння і свист вітру, ні часті, розложисті вибухи грому, ні згуки гарматної канонади, що йудась з недалекого фронту, не могли заглушити голосів козаків-полуботківців, які увесь час лунали в мене у вухах. Я не міг не думати про них, таке враження на мене зробила зустріч тут, у страшну негоду, на самому фронті з тими, яких названо було: дезертирами, бунтівниками, зрадниками революції і т. д.

— Вони — думав я — до яких у Київі поставилися неґативно сама Центральна Рада, Ґенеральний Комітет, що у спілці з аґентами тимчасового уряду переводили „усміреніе бунтовщиков", висловлюють тут безмежну любов до цих своїх інституцій та повне довіря до них. Вони, яких плямив на засіданнях Малої Ради сам голова Ґенерального Секретаріяту Винниченко: „дезертирами", „бунтівниками", дали тут, на фронті зразок військової дисципліни, зразок виконання обовязків вояка та любови до свого рідного краю.

Може тоді моя уява все перебільшувала, може надмірно чутливо вона оцінила всі факти, все почуте, але мені тоді-ж стало страшенно соромно, болюче й досадно, що я нічого не зробив, будучи членом Центральної Ради й Ґенерального Комітету, щоби полекшити моральний удар по Полуботківцям підчас їх виступу та пізніше.

* * *

У досвіта я прокинувся після короткого, але міцного сну. Погода трохи втихомирилася. Подякувавши камінному святому за суху його хатинку, я поплентався по грязюці в балку, де п. Скріпчинський увесь мокрий, як хлющ цокотів зубами, тьопаючи навкруги авта, а шофери приладжували нову шину до колеса.

Нарешті, за допомогою проходившого мимо обозу, ми якось вилізли з балки й добрались до шосе.

Ділячись своїми вражіннями про все побачене та почуте, ми, між иншим, пригадали, що ніде й ніхто не запитав нас про леґітимації, хоч ми розпитували часто штаби стрічних дивізій і корпусів, як нпр. 5. армейського, про безпечний і найкоротший шлях нашого проїзду до 6 корпусу, а разом з тим про ситуацію на фронті. Майже кожен раз нам не тільки давали відповідь на запитання, але докладно пояснювали розташовання військ, їх стан і майбутні операції, але ніхто, ніде й ні разу не запитав нас докладно, хто ми, і не попробував пересвідчитись, чи дійсно ми є ті, за яких себе видаємо. Така необережність, таке злочинне недбальство ріжного командування відразу нам навіть і не звернуло нашої уваги — таким воно здавалось звичайним, на тлі загальної розхлябности в армії. Лише тепер ми відчули це й дивно непотрібною та незрозумілою для мене здавалася вся робота ріжних Буділовичів, Геровських, розвідок і контр-розвідок по боротьбі з шпіонажем, що вишукували „німецькі марки" в українському національному русі. Мабуть це було їм потрібно лише для боротьби з національним укр. рухом як таким. Краще булоб їм глянути, що на службі німецько-австрійського шпіонажу, звичайно, не свідомо, знаходяться всі ці штаби полків, дивізій і корпусів, за якими тягнуться й самі „непогрішимі" співробітники контр-шпіонажу.

* * *

Знову заїхали ми до Межібожу в 34. корпус.

Тепер після того, що ми побачили й почули в 6. корпусі та 3. дивізії, українізацію 34. корпусу я наново перецінив. Глибше її проаналізував і прийшов до висновку, що вона мало відріжняється від такої-ж роботи у шестім корпусі. Там командний склад в більшости чужий і тут; там навіть є деякі гарматні части українські — тут їх немає зовсім і вони не українізуються; там головний мотив „приятія" українізації: „малороси хороший боевий елемент" — тут теж саме, лише прикрите націоналістичним прапором і т. д.

Більше того, там щира отверта заява, що Українці потрібні як прекрасний боевий матеріял, а тут цей мотив маскується національними інтересами, інтересами Центральної Ради, але в такій формі, що ніяк не спіймаєш суті, в потребі цілого маскування, чому залищається враження, що ґенерал Скоропадський „собі на умі". Реальних фактів до дійсних намірів Скоропадського тоді ще не було, але якось інтуітивно відчувалась у всьому нещирсть, глибоко захована якась своя думка. Це все примусило мене поставитись більш уважно до всяких, навіть дуже далеких можливостий і настояти у Ґенеральнім Комітеті взяти 34. корпус під ближчий свій контроль. Для цього треба було вислати туди спеціяльного більш авторітетного свого представника, замісць дотеперішнього члена Комтету В. Потішка. На заміну йому був посланий рішучий і твердий, особливо при розвязанні ріжних конфліктів, член Комтету Ф. Селецький. Згодом, під час виступу Корнілова, виявилось, що заходи ці були не зайвими.

Над вечер 25 липня ми прибули до Бердичева. Я гадав на другий день виїхати до Київа, але там у цю ніч сталися події, що затримали мене на цілий день при Штабі Фронта.

XI.

РОЗСТРІЛ БОГДАНІВСЬКОГО ПОЛКУ.

Протиречивість донесення Оберучева та повідомлення Ґенеркомітету. — Лють штабних офіцирів проти Українців. — Єдиним фронтом проти українства від крайних соціялістів до монархістів. — Виряжають полк, не скінчивши його формування. — Розстріл сплячого ешалону кирасірами. — Знущання над обеззброеними. Дані слідства показують підготованість розстрілу. — Насильне припинення слідства Корніловим. — Протести проти Оберучева. — Похорони жертв. — Провокація Москалям не вдалася, але й українство потерпіло поразку.

Ранком я прийшов до Управи ґенерала-квартирмайстра Південно-Західного Фронту. Відразу звернув увагу на те, що скрізь чуються дебати над українською справою. Чується щось про бунт Українців, стрілянину, розстріл їх і т. д. „Перевешать етіх неґодяев всех!... Перестрелять їх, ізменніков, немецкіх наймітов!...", то що.

Стрів тут топоґрафа капітана Удовиченка, який часто пособляв представникови Ґенерального Комітету при штабі, визнаючи себе Українцем, а в часи відсутности Скріпчинського його заступав.

Удовиченко був схвильований, дезорієнтований і на спіх переказав мені, що п. Скріпчинський як представник Ґенер. Комітету викликаний тепер до начальника штабу ґен. Духоніна, бо отримано від командуючого військами Київської Округи приблизно слідуючу телеграму:

„Посажені у військові поїзди перший і другий ешалон українського полку Богдана Хмельницького, що відправляється на фронт, почали без жадної причини стріляти біля стації „Київ Пассажірський" в кірасирів, що тримали сторожу й відбували залізничу службу. Кірасири відповідали. З обох боків є вбиті й ранені. На „Волинському Посту" ешалони бунтівників були стрічені полком кірасирів, поспішно викликаним туди. На пропозицію здатися Богданівці відповіли відмовно й новою стрілянином. Після того як кірасири почали стріляти з рушниць і скорострілів, повстанці здались. Їх обеззброено. Декому вдалось утекти. Дальша відправка полка спинена й переводиться розслідування. З обох сторін є ранені та вбиті. Про дальший хід утихомирення бунтівників буду срочно доносить. Прошу о директиву".

Для мене така поведінка Богданівського полку була цілком несподіваною, як грім на ясному небі, й незрозумілою. Як міг трапитися такий антидисциплінарний виступ цього прекрасно дисциплінового полку? Я знав, що серед усіх козаків полку й командного складу його панував бадьорий настрій та бажання показати себе як найзразковішим полком. Виход полку на фронт був зі згоди Центральної Ради, а полк слухав її приказів і директив без жадного хитання.

— Це щось не так! Прошу провести мене до телеґрафу! Я мушу говорити негайно з Комітетом!

Йдемо з М. Удовиченком на перший поверх в апаратну кімнату. Дізнаємося, що Київ уже давно викликає Скріпчинського, але він у начальника Штаба. Підходжу до апарату.

— При апараті Кедровський. Прошу інформацій про події з Богдановцями.

„При апараті Петлюра. Перекажіть негайно Штабови Фронта, що: закінчивши в повному порядку погрузку, перші два ешалони полку Богдана Хмельницького вирушили зі стації „Київ Перший".

Дальше буде)

CHILDREN OF THE MEMBERS OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

ASK YOUR FATHER TO INSURE YOU IN THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION. YOUR PARENTS WILL BE INSURED FOR ANY ACCIDENT TO YOU, AND YOU WILL RECEIVE THE UKRAINIAN JUVENILE MAGAZINE.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ЛАБЕТАХ ЗАХІДНОЇ КУЛЬТУРИ — В ПОЛЬЩІ.

(Зі споминів Українського Січового Стрільця).

(Далі)

І так ми голі, босі, голодні, рушили на другий день на Нижнів під сильною охороною кінноти й піхоти. Розуміється, ішли пішки. Коли ми переходили селами, люди ридали-плакали, виносили нам їду, воду. Та як дехто відважився нам щось подати, то „культурні західники" били сейчас прикладами в груди, через що цивільні прямо боялися до нас підходити. Відтак „культурники" таки просто строго заборонили нам щось з поживи подавати.

Хлопці мліли по дорозі з голоду, падали зі знесилення, та їм не було ратунку. Їх штовхали як череду, кляли й визивали. Переночували під голим небом. Наші сторожі вічно ходили поміж нас, крали-рабували послідне, що ще їм до вподоби було. А було відізватись, то злетяться на одного та почнуть бити, що його на пів мертвого оставляють на землі. Як нам прийшлось переходити через ріку (здається се була Липа), то хоть був якийсь місток, вони самі по ньому переходили, нас загнали в брід. Тут я, хоч високого росту, йшов водою по шию. Як ішли другі, представте собі самі. Кождий вийшов мокрий до нитки і дальше марш без їди.

У Нижневі ми перейшли Дністер, а за Дністром (місцевости не памятаю ми ночували на якійсь толоці, і там нас заваґонували в товарові ваґони по 50 людей на Станиславів.

Станиславів я добре знав за часів українських, коли він пишався, немовби був столицею всеї України. Тоді війска було богато. Всякі команди. Улиці, желізнича стація — все з українськими написами. Тепер моє враження Станиславова було страшне. Глянув на стацію: все змінено на польське. Крутились старшини всякого війска, а все в рогатих шапках. Тішаться, веселі, викрикують. І знову культурна західна душа в них ворушилася, як вони підходили під наші ваґони, висмівали кпили над нами, нібито питали нас по українськи: „А де ваша Україна?"

Це був уже третий день, як ніхто куска хліба не мав у роті. Аж тут на стації винесли нам члени станиславівського українського комітету зупу чи консерву і по чвертці хліба. Звідтам дальше ми рушили в незнаний шлях, аж приїхали, побачивши стацію „Przemysl". Як нас запльомбували в ваґони, то аж в Перемишли нам отворили ті двері. „Вшистко вилазіць!" Вивели нас на показ населенню яке то війско українське. Люди ззиралися на нас, немов на яких звірів, бо все страшне, виголодніле, брудне, обдерте, босе. Чим ми були в уяві тих цивільних людий, яким нас показували?

Хлопці падали дорогами міста. Падали через західну культурність Поляків. Культурні удари кольб наново їх підносили. Богато не встало: прийлося їх забрати десь до шпиталів.

І минули ми те місто і увійшли ми через браму у ті славні перемиські форти. Попали ми в 14. чи 15 форт, і зажили ми тут по західному, по культурному. Зажили в тих бараках военних, співаючи не меди, а зупку з австрійсько-італійського „ґрінвайґу", одним словом: зі сушеної трави. Ся „зупа" се була одинока їда. Дні й тижні минали на тій одній тільки зупі, бо за моеї памяти дістав я всего три ра- [illegible]

І так нас триста вигнали в якісь бараки, людий повставляли в ряди, оден коло другого. І нараз команда: „Вшистко розбераць сен до ґолего цяла!" Думаю: Що це такого? Одні на других позирають, почали з себе скидати мундури і я думав на цім кінець. Та ні! Чую команду: „Вшистко жуцаць! І кошулі!" Скидали з себе все. Станули голі, як мати на світ народила. І всіх звідтам голих перегнали в другий барак і заперли двері. Думаю: тут нам тепер кінець. Або бити будуть так голих одинцем, а може машиновими крісами через ті деревляні бараки будуть нас розстрілювати. Кождого страх збирає, що це з нами будуть робити. Оден за другого ховається. За яку годину отвираються двері: „Вшистко уберац сен!" І всі гурмою вскочили в ті бараки за своїми річами та своїх річий нічий ніхто більше не найшов. Усе перекинене. Все порозпоруване. Кождий хапав, що бачив і що під руки попало, щоб не остатись голим. Як виявилось опісля, то вони так все перешукували і пороли все, хто що мав, а найбільше за грішми. Кождий стрілець мав заховані якісь гроші, як не в кишені, то десь зашив, щоб себе в лихій годині поратувати, хотяй кусок хліба купити. Все забрали і так зібрали три мішки паперових гроший, а моїх таки не найшли. Я мав в рукаві російської шинелі зашиті 3.000 карбованців і 500 корон австрійських і вони здалися пізнійше, бодай на той хліб, що час від часу підбігали жидки і продавали за високу ціну під дротами бараків.

(Дальше буде).

АЛЬЗАТЦІ ПРО УКРАЇНЦІВ.

Що каже „Експрес із Мілюзи".

У французськім великім деннику „Л' Експрес де Мілюз", головнім пресовім органі на терені Альзації, находимо в числі з дня 25. лютого вступну статтю „Україна та проблеми европейського Сходу". Стаття франц. журналіста Емануеля Евена є доказом, що думки про вагу України в майбутній міжнародній констеляції Европи починають виринати нині вже й у тих, що ще недавно ледви чи й чули саму назву Україна. Автор стверджує, що війна перемінила основно дотеперішню европейську карту і пригадала істнування народів, якими західні держави досі не досить цікавились. Він пригадує, що Франція весь час належала до тих, які про Україну не знали нічого.

„Можна ствердити, що Франція до кінця „другого цісарства" знала про істнування української проблеми. Який французький освічений інтеліґент не знав про взаємини королівського двору Франції з київським князівством? Адже в 1051. король Генрих І. одружився із княжною Анною, донькою великого князя з Києва Ярослава, якого велика феодальна держава, зорганізована на зразок держави Карла Вел., загинула недовго після його смерти від наїзду монгольських варварів. На руїнах цього київського князівства повстали нові держави, з яких одна, московська, зуміла забрати собі назву київської держави „Русь", згодом перетвореної в „Росію". Так само колись імя римської імперії перейшло після її упадку до одної далекої провінції — Румунії.

„Не будемо тут пригадувати всього, що Франція знала про Україну. Пригадаймо лише, що в XVII ст. Левассер де Боплян, славний французький інжинір дав один із найкращих описів України і склав її географічну карту. У XVIII в. чимало українських політичних еміґрантів з гетьманом Орликом, наслідником Мазепи, найшли дружний захист у Франції, звідки гетьман продовжував боротьбу проти Росії, почату Мазепою. Французські діячі цікавились Україною ще довго. Наполеон І-ий привязував велику вагу до домагань Українців.

„Ця проблема стала на чергу дня в останне в XIX в., коли сенатор Казимир Делямар предложив у 1869 р. свій меморіял у сенаті. Цей документ є доказом прегарної знайомости з українською проблемою, вплутаною у справи европейського Сходу; висновки, які тає там автор, мають ще нині практичне значіння.

„Та після 1870 р. французька думка зайнялась іншими справами. Треба було боронитись перед Німеччиною, а Росія видалась їй сильною підтримкою у можливій майбутній боротьбі. Російська революція 1917 р. здивувала нас і розчарувала. Велитень упав нежданно, а на його розвалинах повстала між новими державами теж Україна. Спершу ми не пізнали своєї давньої приятельки, але познайомившись із подіями, уряди Франції та Англії визнали Українську Республику.

„В рр. 1918, 1919 і 1920 Україна зазнала великого лиха; її нищили окупації німецька та большевицька. Молода республика впала, не маючи сил боронитись. Франція не слухала її прохань, бо сама була зайнята надто сильно російськими намаганнями завести старий російський лад.

„Після невдач у цьому напрямку наш уряд, як і інші держави, мусіли ввійти у взаємини із червоною Росією. Український демократичний рух, що продержався чотири роки, був придушений російськими совітами... Але український національний рух, що здавалось програв у боротьбі із зброєю, вийшов переможцем із громадянської війни: Совіти не мали іншого виходу, як проголосити Українську Радянську Републику, незалежну, в надії, що зможуть приспати українські змагання. А тепер під впливом українського національного руху вони приневолені йти на справжні уступки українським націоналістам. Назва Української Радянської Републики не є вже назвою без реального значіння.

„Упадок давньої Росії дав змогу віджити давнім поневоленим країнам. Упадок Союзу Радянських Республик теж дасть колись нове життя цілій низці народів, що не могли свобідно визволитись в рр. 1917—1920. Між цими народами на Україну випаде перша роля; 37 міл. її мешканців це могутня нація; коли вона вибере собі знову право до життя, тоді вже не дозволить нікому володіти нею проти своєї волі".

З наведеного бачимо, що французький журналіст поінформований про українську проблему як на Француза доволі добре.

НА СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ.

Члени Тов. Запорожська Січ, від. 367. У. Н. С., зложили на страйкуючих майнерів слідуючі жертви:

Чолій Онуфер 5 долярів; по 1 дол.: Антонів Мих., Павлуцький Ник., Лиляк Г., Федоришин Д., Кушлик П., Кушлик М., Сподарик Д.; по 50 цнт.: Гринів П., Павлуцький М., Мацик Т., Мазурчак Н., Пукіш В.; по 25 цнт.: Романів М., Андрусів Ю. — Разом зложено $15.00.

М. Антонів, секретар.

ПОДЯКА

Я, нижче підписана, складаю сердечну подяку У. Н. Союзови за уділення мені допомоги з Фонду Запомогового в сумі $50.00, які одержала через урядників Тов. ім. Івана Франка, від. 241. Я хора вже через цілий рік, перенесла операцію, але й надалі чуюся погано. Отже кличу усіх, хто не є ще членом У. Н. Союза, до нього вступити, бо лище своя рідна орґанізація допоможе при лихій годині.

А. Лотоцька, Вунсакет, Р. Ай.

ПОЗІР! БЕТЛЕГЕМ І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ АМАТОРІВ В БЕТЛЕГЕМ, ПА,

— відограється —

представлення під назвою:

СОФІЯ ГАЛЕЧКО

песа з життя Укр. Січових Стрільців в 1914 р. в трох діях, і

ГРАМОФОН

комедія в одній дії.

В СУБОТУ, 21. КВІТНЯ 1928

НА УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ

3-та і CARBON УЛИЦЯ

Початок точно 7,, год. вечер.

Чистий дохід призначений на будову Сиротинця при Укр. Нар. Союзі.

Вступ: першорядні крісла 75 цнт., а решта по 50 цнт. Діти по 15 цнт.

85,91 **Уряд від. 288 У. Н. С.**

ПОВІДОМЛЕННЄ

Отсим подається до відома членам Укр. Амер. Демократичного Клюбу гора міста Джерзи Сити, Н. Дж., що місячний мітинґ, котрий має відбутися в сей четвер, не відбудеться через те, що на сей день припадає Страстний четвер. Мітинґ відбудеться в четвер, 19. квітня 1928, о год. 7.30 вечер під числом 158 TONNELE AVE., JERSEY CITY, N. J. 85

ЗА УКР. АМЕР. ДЕМОКРАТ. КЛЮБ:

Іван Гумницький, рек. секр.

ПАНОВЕ СЕКРЕТАРІ І УРЯДНИКИ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ!

ВАМ ВІДОМО, ЩО НАША ФІРМА ВИРОБЛЯЄ ВСЯКІ РІЧИ БЕЗ ЯКИХ ВАШІ БРАТСТВА ЧИ ТОВАРИСТВА НЕ МОЖУТЬ ОБІЙТИСЬ.

Коли Ваше Братство чи Товариство потребує народного або американського прапора, церковних хоругов, лент, відзнак, шапок або инших річий, то зверніться до нас з замовленнєм.

МИ Є САМІ ФАБРИКАНТАМИ І ТОМУ У НАС ДІСТАНЕТЕ ДОБРУ РОБОТУ, А МАТЕРІЯЛ ЛІПШИЙ І В ДЕШЕВШІЙ ЦІНІ ЯК ДИІНДЕ.

ЦІНИ НАШИХ ПРАПОРІВ:

Американський прапор:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$2.50	$4.00	$5.00	$7.00

Український прапор з гербом на обі сторони:

2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x7 стіп
$3.25	$6.00	$7.00	$10.00

Кожде Товариство, чи Братство потребує все до публичних виступів, як паради, пікніки і проґульки, виступити з своїми прапорами, відзнаками і лентами в шапках.—Просимо щиро всіх Українців удаватись до нас з повним довірєм, бо ми ручимо за тревалість і красу замовлених у нас річий. Ми уділимо Вам всяких інформацій і вишлемо Вам сейчас наш катальоґ з взірцями і подамо Вам докладну ціну. Не відкладайте але пишіть на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY

115 Nassau St., New York, N. Y.

ПИСЬМО УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ДО ПОЛЬСЬКО ТРИБУНАЛУ.

До Судового Трибуналу на руки Предсідника Пана Радника Анґельського.

З огляду на це, що польський львівський суд вдруге вже, спираючися на фальшиві поліційні дані, намагається в звязку з успішним атентатом на львівського шкільного куратора Собінського засудити зовсім невинних та до цього діла непричасних людей, вважає Українська Військова Орґанізація своїм обовязком подати ось що до відома суду.

Неправдою є, немовби увязнені під закидом участи в атентаті, а саме Василь Атаманчук і Іван Вербицький, мали колинебудь і щонебудь з цим ділом спільного. Натомісць правдою є, що дійсні справники, члени Української Військової Орґанізації, що по наказу виконали цей атентат, є вже віддавна поза всякою для них небезпекою.

І коли суд спирається на свідоцтво й зізнання шофера Гасмана, який подає, будьтоби він відвозив автом на Королівську вулицю учасників атентату, якими по його заподанням малиби бути Атаманчук і Вербицький, то Українська Військова Орґанізація заявляє, що ця обставина неправдива й перестерігає суд перед другим виданням Пастернаківної, так як історія з автом є в своїй основі від початку до кінця видумана, бо справжні виконавці не вживали авта ні перед, ні після атентату.

Що львівська поліція, зокрема ж відповідальні її керманичі — подібно як і в часі процесу Штайґера, рятуючи свої особисті позиції, стараються за всяку ціну доказати вину людей зовсім невинних і непричасних до цього атентату, то це зрозуміле і як впрочім доказують факти з минулого, не є нічим новим в практиках львівської польської поліції.

Рівночасно Українська Військова Орґанізація апелює до Трибуналу, щоб не видавав засуду на невинних людей і остерігає, що на випадок засуду вжиє Українська Військова Орґанізація для рятування невинних усіх засобів, щоби виказати перед цілим культурним світом необоснованість цьогож присуду.

Для ствердження автентичности цього письма й для усунення всякої хибної інтерпретації зводьте порівняти його з подібними письмами з часів процесу Штайґера.

Копію цього письма пересилається рівночасно оборонцям обжалованих і поміщується в одному з чергових чисел „Сурми", органу Української Військової Орґанізації, на який між иншим поликується акт обвинувачення.

Постій в лютім 1928. р.

(Печатка).

Команда Української Військової Орґанізації.

„Криптонім".

СХІДНІ ПРИПОВІДКИ ПРО ЛЮБОВ І ЖІНКУ.

Хто має жінку, не зазнає спокою. Заки оженишся, пізнай передше цю жінку у злости.— Залюблений бере всіх за сліпих, а його всі за божевільного. — Залюблений потребує терпеливости або подорожі.— Гарне є це, що подобається серцю. — Свідоцтво серця більше значить ніж сто свідків. Той заслугує на назву залюбленого, що біжить по сніґу, а не лишає на ньому сліду своїх стіп. — Коли не хочеш працювати, залюбися. — Любов має щось із огня: небудь зявиться, видно її. — Хто є далекий від ока, ще дальший є від серця. — Серце то палата, око фіртка. Хто не ввійде у фіртку, не дістанеться до палати. — Зависть жінки, це ключ для розводу. — Гнів залюблених, це весняний дощ. — Жінка без встиду, як страва без соли. — Теща, це отруя, її дочка скорпіон.

П. САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА

ВІДСПІВАЛА 4 ПІСНІ НА РЕКОРДАХ

КОЛЮМБІЇ

Columbia

ЯКІ ВЖЕ МОЖНА ЗАМОВЛЯТИ.

Нам вдалось вплинути на компанію Колюмбії, щоб ціни рекордів були як найнищі, щоб наші люде могли мати отсі рекорди в себе в хаті, та послухати, як співає світової слави співачка звичайні народні українські пісні.

В НАС ДІСТАНЕТЕ НАЙСКОРШЕ Й НАЙДЕШЕВШЕ.

ПРИХОДІТЬ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ.

ОТВОРЕНО В НАС КОЖДОГО ДНЯ І В НЕДІЛІ.

Хто не може приїхати, то нехай пише по рекорди, які бажає мати. Ми висилаємо того самого дня, як дістанемо замовлення.

27124 Шпорт Американський: Історія з пирогами, комічна рекорда, зложив і відспівав Е. Жуковський.
27125 Де Дніпро наш котить хвилі. Верховино. Мужеський Секстет „Ліра".

Спис Рекордів, котрі виробив Е. Жуковський:

27111 Пів правди. Лихо. (Жуковський про себе).
27118 Лянцманка. Погані часи.

Спис Рекордів, котрі зложив і відограв П. Гуменюк.

27119 Вічний Революціонер. Ой зацвила Черемшина.

НАЙНОВІЙШІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЇ:

Українська Орхестра Гуменюка.

70007 Український Баль в Америці (що говорять, грають і гуляють).
70006 Парубки в коршмі. Хор і орхестра.
70008 Ярмарок в Бродах (рекорда Жуковського) 12-цалева. Появиться. Слідіть за оголошенням.

12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО $1.25.

70005 (Празник, Ч. 1. і 2. — Орхестра Гуменюка.
70002 (Весілля, Ч. І. і II. — Орхестра Гуменюка.
63005 (Весіля (польська), відограла Орх. Гуменюка.
70004 (Хрестини, Ч. І. і II. — Орхестра Гуменюка.
70001 (Христос воскрес і Согласно, — М. Зазуляк.
70003 (Вірую і Отченаш, — М. Зазуляк, барітон.
70000 (Бог предвічний, Ч. І. і II. — М. Зазуляк.
64001 (Сонце сходить і заходить. Ей ухнем. Ділов, бас.
59044 (Коли зійдемось, америк., дуже гарна до танцю.
70006 (Танці в коршмі, Ч. 1 і 2. — Орх. і Хор Гуменюка.

Українська Січова Орхестра Сурма. (10-цалеві):

27122 (Марш Садовського. На вулиці сурма грає.
27123 (Аркан, гуцульський танець. Катерина, танець.

10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ ПО 75 цнт.

Спис Рекордів Жуковського.

27107 Пише мені жінка. Початок кінця.
27105 Їзда на европляні
27101 Розвід
27099 Майкові троблі
27096 Що найшов, то твоє
27093 Школярі. (Дуже комічна).
27092 Родимий Краю
27090 Молотник. Змарнів я.
27086 (Ой не шуми, луже. (Чорні очи як терен
27083 (Що грубе, то добре (Зрадниця
27082 (Лист з краю
27080 (Снятинська Коломийка (Ой поїхав мій Миленький
27072 (Старість не радість (Не женися, сину
27065F Борщик з грибами Заграли, заграли
[illegible] (Коза дереза (Велика памят
[illegible] (Соколи, соколи (Ми гайдамаки
[illegible] (Ой поїхав [illegible] (Ой дриґ-дриґ
27048F (В хаті свекруха (Ковалівна
[illegible] (Молода на відході (Віват, пан сваха
[illegible] (Премудрий Соломон (Катерина моя
27041F (Жінку не цілуй (Ой чи ти, чи не ти запаску згубила

Д. Медов, Тенор.

27081 (Стоїть гора висока (Пусти мене, мамо
27066 (Ой не світи місяченьку (Ой іду, ой іду
27056-F (Ой не ходи, Грицю (У сусіда хата біла
27051-F (Дівка в сінях стояла (І шумить і гуде
27044-F (Ой, продала дівчина курку (Солоха
27043-F (Під рудий баба руда (Ерцем-перцем: три дочки

Михайло Зазуляк, баритон

27109 Розлука Повій вітре на Вкраїну
27108 Як почуєш в ночи Ой зійди, зійди ясний місяцю
27075 (Не пора. (Гей, Січ іде
[illegible]-F (Ще не вмерла Україна (Марселеза

[illegible]-F (Туман яром котиться (Тихо, тихо Дунай воду несе.
[illegible]34-F (Зелена рута, жовтий цвіт (Пропала надія

Спис Рекордів Гуменюка.

27106 Коло гаю походжаю Ой ти дівчино.
27104 На сінокосі
27100 Думка, коломийка
27098 Гоп вальс. Присюди
27094 Забава в стодолі
27091 На відпуст до Почаєва
27087 (На весілю під хатою, Орх. (Ой там за лісом, хор і орх.
27085 (Ой піду я зіхер віхер (Український гу-степ
27084 (Ой, Козаче білоусий (На весілю при вечері
18082 Заручини, (польська).
27079 (Придане (Пересувини
27078 (Танець під вербами (Грай, або гроші віддай
27071 Чабан і Гуцулка
27070 Поправини (на 2 сторони
[illegible]F (Заручини (Вінколлетини
[illegible]F (Рах цях-цях (Гамай кицю
27050F (Гоп, Марку, покинь сварку (Ой вишеньки, черешеньки
[illegible]F (Бим-бам (полька (Від кутика до кутика

Українська Орхестра.

8177 Ку-ку, вальц.
27064 (Вся родина на весіллю (Танцюйте, молодички
27063-F (Як ся маєш Маринко, полька (Українська мазурка
[illegible]46-F (Дідунь, полька (Хлопці, не зівайте, полька
[illegible]45-F (Сільські дівчата, полька (Щаслива жінка, полька
[illegible]40-F (Серед цвітів, вальс (Французька полька
[illegible]35-F (Українська полька (Український гопак

КОНЦЕРТОВІ СПІВИ.

Гетьмани, гетьмани!
Ой Дніпре мій, Дніпре
Ой піду я лугом
Реве та стогне.
Баламути
Стоїть гора висока
Не пора...
Думи мої, і инші

ЧУЖІ ГАРНІ РЕКОРДИ.

Ми також тримаємо рекорди инших народностей, як: російські, польські, словенські і инші. Понизше подаємо спис найкращих. Можете їх замовляти для других або і для себе.

НАЙНОВІЙШІ 12-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ:

50041 „Май Контрі" і „Стар Спенглед Беннер", Хор і Орхестра
50042 Віденське Життє і На фалях Дунаю, до танцю, Орхестра.
63006 Польський Марш, Хор і Орхестра.
63007 ХРЕСТИНИ польські, зложив і відограв П. ГУМЕНЮК, на польських хрестинах співав Е. Жуковський і наша співачка п-на Красновська.
59039 Весняна Любов і Прекрасна Весна. Орхестра до танцю
55086 Серенада, вальс і Австрійське село, орхестра до танцю

НАЙНОВІЙШІ ЧУЖІ 10-ЦАЛЕВІ РЕКОРДИ.

18202 Поправини, польські, зложив і відограв П. Гуменюк
20103 Ніч Любви, русский вальс, орхестра до танцю.
20102 Світить місяць, з варіяціями, цимбали.
20095 Косово, вальс, і Увиди поета, вальс. Чудова рекорда до танцю.
20090 Маруся отравилась, співав Медовий, тенор.
20088 Бордер (русска комічна рекорда) Сарматова.
20085 Ви жертвою в бою не рівнім лягли, дві революційні пісні. Співав Медовий.
20081 Пісня Арестанта, співав Медовий.
20086 Как проживаєте, рекорда до танцю, дуже голосна.
20045 О, Катеріна, співав комік С. Сарматов.
[illegible] Весела вдова, вальс до танцю.
14269 Італійська скрипка з гітарою, танець.
18172 Весілля у Вітоса, танці.

Для вигоди посилаємо C. O. D. Пришліть нумери рекордів, що бажаєте. За рекорди заплатите як почтар принесе до хати. Менше як 5 рекордів не висилаємо.

Вже є нова книжка зі словами до всіх Весільних Рекордів. Хто в нас купує рекорди, тому до рекордів слова даємо ДАРОМ.

ВІДВІДАЙТЕ НАШ НОВИЙ МУЗИЧНИЙ СКЛАД „СУРМА"

Нам буде дуже приємно, коли Ви відвідаєте наш стор і стратите з нами кілька хвиль. Ми раді для Вас переграти все найновійші рекорди на добрій машині, щоб Ви почули, як звучить добра рекорда на добрій машині. Коли Ви любите клясичні твори, вокальні або інструментальні, то все ми для Вас дуже радо переграємо. Вас ніхто в нас не буде галив, що мусите купити рекорду або що инше. Ми бажаємо дати добру услугу, тому перебрались на великий стор, щоб це було можливе.

ВИДАВНИЦТВО ЗВІЙОК НА ПЯНО „СУРМА"

SICHOWY BAZAR — SURMA BOOK & MUSIC CO., INC.,

103 AVENUE A, (між 6-тою а 7-мою улицею), **NEW YORK, N. Y.** Phone: Dry Dock 3752

Отворено кождого дня від 9. рано до 9. вечер; в неділі також.

ФАРМИ!

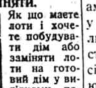
НА ПРОДАЖ дешева фарма 104 акрів, дім 6 кімнат, стайня на 12 коров, великий курник, великий ліс, 75 акрів орного поля, пасовисько. Ціна $2,400. Голоситися до: **JOE PLECAN, R. F. D. 3, BOX 77 COLCHESTER, CONN.** (84-7

НА ПРОДАЖ фарма 35 акрів, добра чорна земля і гарний ліс, добрий дім 8 кімнат, вода в хаті, дві бані, курник, возівня, 2 корови, 1 кінь, кури, школа близько, 2 милі до міста, дуже гарна околиця, вся машинерія. Ціна $2,400, готівки $1,500. Голоситися до: 85-8
LUKACZ GORON, Broadalbin, N. Y.

НА ПРОДАЖ 55-АКРОВА ФАРМА, добрі будинки, дім 7 кімнат, рівне знаряддя і машинерія, добре поле, ліс, пасовисько, ріка, став, сад і тартак до різання дощок, тайзів і гонтів, нової системи нові машини, порушувані водою о 75 коней сили; прихід з тартаку $4,500 річно. Ціна за все $3,800, готівки $2,000. До сего можна мати і млин. Невмілому навчиться даром. Голоситися до: **M. LAGODA, 252, Versailles, Conn.** 81-5

НА ПРОДАЖ фарма 100 акрів, гарні будинки, коні, корови, кури, збіжжя. Ціна $3,500, готівки $1,500. — Фарма 163 акрів, дуже добра під картофлі і збіжє, 2 доми, стодола, рівний сад, 35 акрів грубого під пилу ліса, коні, корови, вівці, знаряддя, збіжє. Ціна $5,500, готівки $1,500; ся фарма при школі на стейтовій дорозі і при польських фармерах. Пишіть по спис інших фарм: **S. R. MORANSKI, Box 147, Bath, N. Y.** 81-8

МОЖЕТЕ ЗАМІНЯТИ.

Як що маєте лоти і хочете побудувати дім або заміняти лоти на готовий дім у рідному положенню, то приходіть до нас за порадою, ми збудуємо який хочете дім, або дамо вам готовий дім в заміну за ваші лоти, наші доми і лоти положені близько Elizabeth, N. J., де вам буде вигідно мешкати. По дальші інформації голосітьсе до **Lincoln Co., 208 Broadway, Suite 244, New York City.** 72-89

НА ПРОДАЖ фарма, маю дві фарми і одну з них мушу продати; одна 32 акрів, 2 акри ліса, добрі будинки, дім 8 кімнат, вода в хаті, при стейтовій дорозі, близько школи, міста і стації, 2 великі курники, стайня на 8 корів, 2 коні, гарадж, сайло, сад, виноград і т. п. Ціна $3,500. Друга 118 акрів, 11 ліса, нові великі будинки, 8 корів, 7 ялівок, 2 бугаї, 3 коні, 2 вози, дріб, фармерська машинерія. Ціна $8,000, готівки $4,000, решта на легкі сплати. Фарми одна коло другої, річка перепливає обі. Голоситися до: 79—
PETER MARCHUK, R. D. 2, Sharon Springs, N. Y.

В ISELIN, N. J.

Корнеровий дім з трома лотами, пекарня і склеп, 3 покої на першім поверсі. Дім напроти кіно (Moving Picture).

Корнеровий дім на чотири кімнати з двома лотами. Оба доми на продаж по дуже низькій ціні. Властитель продає з причини виїзду. По близші інформації голоситись до: **A. P. Store, 113 Ave. A., New York, N. Y.** Phone Orchard 1667. 85—

ФАРМИ

Можна купити велику або малу фарму, або заміняти за дім впрост від властителя. Я маю кілька фарм, котрі можна набути з невеликим капіталом і стати своїм власним господарем; земля добра, прожайна, хто хоче, не пожалує; не більше, як двайцять пару миль до Філадельфії, Па. Тепер весна і на фарму добра пора. Інтересуючихся прошу голоситись до:
THEODORE TUR, New Britain, Pa., Buck Co. 85—

ОДИНОКА БЕЗПОСЕРЕДНА ДОРОГА ДО

ҐДАНСЬКА

БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ

Слідуючі відізди:

ЛІТУАНІЯ ..... Квітня 17
ЕСТОНІЯ .... Мая 2.
ЛІТУАНІЯ .... Мая 29

По дальші інформації голоситись до місцевих агентів, або пишіть до:
B. A. L., 8 BRIDGE ST., NEW YORK, N. Y.

БАНКИТИР УМЕР

комедія з сільського життя на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб.
Ціна 35 центів.
Замовлення слати до книгарні „Свободи"
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА СТАНЬКОВА, ПОВ. КАЛУШ, ҐАЛИЧИНА.

Мій краю прекрасний, розкішний, [багатий!
Хто тебе замучив?... Як би розказать
Про якогонебудь одного магната
Історію-правду, то переплкать
Саме пекло можна...

Так колись гукав Т. Шевченко на весь світ, бачучи ті нещастя та горе свого народа. Те саме можна сказати й про нинішних „магнатів", що засились на „нашій не своїй землі". Зойки та крики несуться з нашого рідного села Станькова, де брати наші борються проти ляцької неволі.

З рідного села доносять, що ляцька рука викинула нашу мову, козацьку мову зі школи та примушують маленьких діточок учитися польської, ворожої мови катів наших.

Весь передвоєнний культурний доробок пішов на марно. Але не вгасає дух народа. Не піддаються вони, а борються.

Свідоміша частина береться знова до праці. Вже мають свої національні інституції, як кооператива, Позичкова каса, читальня „Просвіти", хор, аматорський гурток. Та біда у тому, що вороги заборонили давати представлення в стодолах, де це робилося досі. Свого помешкання не мають. Люди знищені й підтримати такі інституції не можуть власними силами. Вороги-ж тілько чекають, коли упадуть сільські каменярі.

Дорогі браття та сестри Станьківці! Наші браття в рідним селі задумали побудувати Народний Дім, де би могли міститися згадані інституції. Вони вже купили площу і хотілиб приступити до будови цієї весни.

Аж сюди донісся їх крик о поміч!

Чи-ж останемось глухі на їх просьбу? Ми поможемо їм у боротьбі проти ворога тоді, коли складемо від щедрот своїх на святиню науки, де би українські діти научилися пізнавати себе, хто вони, та чиї діти. А може ворогам наші поможемо знищити рідний нарід та культуру?

Тож кличемо краянів, щоби сейчас присилали жертви до Станківського Комітету на руки секретаря Івана Будки:

309 Sheridan St.,
Wilkes Barre, Pa.

так, щоби можна як найскорше послати більшу суму до рідного села. Імена жертводавців подамо до відома в часописах. Тож до діла, Станьківці! Прийшла пора причинитися нам до помочи в боротьбі нашим намученим братам, та доказати, що ми були і є патріотами своєї Батьківщини.

За Комітет: **Іван Барнась,** предс.; **Никола Іващишин,** касієр; **Іван Бойко,** секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

На оборону засуджених.

Виказ збірки на зборах тов. „Українська Січ", від. 182 У. Н. Союза в Клифтон, Н. Дж., на оборону невинно засуджених на смерть.

Жертви зложили: О. Ходорович, І. Романчук, Г. Копач, М. Швець по $1.00; М. Шевчук, Г. Яськів, М. Фіць, І. Ладичка, І. Сисин, М. А. Пипюк по 50 цнт.; П. Харко, Т. Коваль, І. Славич, Л. Кічан по 25 цнт.; О. Боднарчук 10 цнт. Зі свята І. Франка з 1926 р. зіставалося 85 цнт. Разом $8.95.

Товариство ухвалило на своїх зборах скликати масове віче на знак протесту невинно засуджених польськими катами.

„Українська Січ" кличе инші товариства та брацтва збирати жертви та урядувати віча й виелати протести.

М. А. Пипюк, кошовий.

НА ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

Не тратьте часу їздою до Ню Йорку, бо в моїй бучерни дістанете чисто крайового виробу **ковбаси, кишки, сальцесони, шинки вуджені і свіжі,** як рівнож всякого рода щоденно свіже мясо, мороженого мяса не тримаю. З причини, що безроти купую просто від фармерів, тому продаю всьо дешевше ніж в Ню Йорку. **Більші замовлення доставляю до Ню Йорку і околиць.** Замовляти можна і через телефон. — Кличте: **DAYTON 4571.**

Доїзд до бучерні за 5 центів вигідний з усіх сторін Ню Йорку і околиць, а в Бронкс трансфер на всі стріткари до бучерні 84-6

ТЕОДОРА ДІДОХИ
949 EAST 167 ST. і SOUTHERN BOULEVARD, BRONX, N. Y.

НА СВЯТА! ДО НА СВЯТА!

Я. КОРНАТ

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП БІЛЛЯ
LADIES AND GENT'S FURNISHING'S
102 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
(між Першою евню а евню А — напроти костела)

Маю на складі для женщин: всякого рода панчохи, слипс, блюмер, бразієрс, найтгавн, комони, гава дреси і т. д. Для мущин: з найлучшого матеріялу сорочки, шовкові, льняні, брод-клот, мадрас, ковелті, — які лише хто бажає; рукавички, краватки; рівнож спідне білля, як хто бажає в мене його дістане. Для дітей: ріжного рода спідне білля, для дівчат і хлопців: сакси, панчошки, хлопячі блюзки і т. д. Також всякі прибори до хресту, як також рушники, обруси, пошивки, простирадла і т. д.

Весь товар гарантований. Хто що в мене купить, а не буде вдоволений, то йому заміняється, або звернеться гроші. Тож памятайте на клич „СВІЙ ДО СВОГО!" За найменшою річею ідіть до:

Я. КОРНАТ, Власлитель.

ЕКСТРА! ВЕЛИЧАВА МАЙОВА ПРОГУЛЬКА ДО ГАЛИЧИНИ

під особистим зарядом п. ГРИГОРІЯ САМБОРА, відіде до Галичини МАЯ 18-го, 1928 р., на одному з найбільших кораблів в світі „ОЛИМПИК", котрий буде плисти водою лиш 5 день і пів.

Тому хто має замір відвідати своїх рідних за таним коштом і уникнути всяких клопотів в дорозі, нехай зголошуєсь до Бюра сей час, бо час короткий.

Ми також висилаємо гроші до краю і спроваджуємо кревних.

По близші інформації пишіть до: 82-93

GREGORY SAMBOR
2231 FAIRMOUNT AVE., PHILADELPHIA, PA.

. ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК

Columbia

НАЙНОВІЙШІ УКРАЇНСЬКІ І РОСІЙСЬКІ РЕКОРДИ КОЛЮМБІЯ

САЛЬОМЕЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА, сопран.
27132F Вівці мої, вівці / Через сад виноград.
Е. Жуковський і Роза Красновська.
70008F Ярмарок в Бродах Часть 1. і 2.
Український Хор Ліра:
27126F Ой, у лузі / Ой, у полі нивка
Кирстюк, тенор:
27127F Плотню усную / Ангел вопіяще
Українська Орхестра П. Гуменюка:
27128F Заяць жених / Танець з під Львова
Українська Орхестра:
27129F На сінокосі / Бандуристи
Д. Медовий:
27130F Така її доля / Карі очи
Українська орхестра П. Гуменюка, баритон Жуковський:
70007F Український бал в Америці (в двох частях).
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з аком. орхестри.
27124 Спорт Американський / Історія з пирогами / Український Хор „Ліра" з аком. Орхестри
27125 Верховина / Де Дніпро Наш (нар. пісні)
27118F Ланцюмака, ком. пісня / Погані часи.
УКРАЇНСЬКИЙ ХОР І ОРХЕСТРА П. ГУМЕНЮКА.
27119F Вічний революціонер, Франко-Лисенко. / Ой зацвила черемшина.
ВОЛОДИМИР ДИЛОВ, бас з аком. орхестри.
27120F Гуляв чумак на риночку. / Про два.
Д. МЕДОВ, тенор, з аком. орхестри.
27121F Дивлюсь я на небо. / Взяв би я бандуру.
МИХ. ЗАЗУЛЯК, баритон:
27015F (Не вій зірка. / (Всі разом співайте!
70000F (Бог Предвічний. Часть I. / (Бог Предвічний. Часть II.
70001F (Согласно заспіваймо. / (Христос Воскрес!
70003F (Отче Наш. / (Вірую.

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27068F (Бог Натуру. / (Во Вифлеємі.
27069F (Ой там на Йордані. / (Щедрий Вечір нині.
27077F (Сиво, родися. / (Пішла мати на границю.
О. К. КИРСТЮК, баритон.
27127 Плотню усную / Ангел вопіяще
70000F Бог Предвічний (в двох частях)
70001F Согласно заспіваймо / Христос Воскрес
70003F Отче наш / Вірую
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон з аком. орхестри:
27108F (Ой зійди, зійди, ясен місяцю / (Як почуєш в ночі.
27109F (Розлука, ти розлука / (Повій вітре на Вкраїну.
ВЕСЕЛІ ПОЛТАВЦІ.
27102F (Ой на горі / (Ой і весела до дому іду.
О. К. КІРСТЮК, баритон з акомп. органу і дзвонів.
27110F (Рождество Твоє, Христе Боже наш, Різдв. пісня. / (Йордан, Різдв. пісня.
27103F (Кучерява Катерина / Біду собі купила.
П. ГУМЕНЮК, сольо на скрипці.
27100F (Думка і коломийка / (Полька „Добуш"
ПАВЛО ГУМЕНЮК, сольо.
27098F („Гоп" вальц. / (Танець присюда.
УКРАЇНСЬКА СІЧОВА ОРХЕСТРА СУРМА.
27122F На городі Сурма грає. / Марш Садовського.
27123F Аркан, гуцульський танець / Кучерява Катерина
27104F (На сінокосі, коломийка / Козак-тропак.
Евген Жуковський, баритон, з аком. орхестри.
27082F (Вохохта. / (Лист з Краю.
27083F (Зрадниця. / (Що грубе, то добре.
27089F (Полька Парубоцька / (Вальс Бандура
27090 (Молотник / (Зварило я
27092F (Ой, не спиться, не лежиться / (Родимий Краю.

Жадайте повного каталога українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми вам вишлемо їх за посліплатою (C. O. D.). Всі замовлення виконуємо скоро і ретельно. 24

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 — 2ND AVENUE, COR. 5TH STREET, NEW YORK CITY
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ОТВОРЕНО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира Вел., від. 179, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться о одним тиждень пізніще, то є 22-го квітня в годині 3-ій попол. в Укр. Нар. Домі під ч. 1523 Гікори ул. Проситься місцевих і позамісцевих членів прибути на сі збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Буде звідання справ контр. комісії. Взивається довжників членів, вирівняти всі свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Т. Владика, секр.

БОРНСАЙД, ШИКАГО, ІЛЛ. Уряд Бр. св. Петра і Павла, від. 165, повідомляє членів, що квартальний мітінґ відбудеться в понеділок, дня 16 квітня, точно в годині 7-ій вечер, в гали М. Пидик, Іст 93 стріта. На мітінґ кождий член має явитись, бо будуть важні справи до полагодження. Контр. комісія здасть справоздання з 3 місяці. Довгуючі члени мають вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Нових членів будеться принимати без оплати вступу. Котрий з членів не дав Сиротинець У. Н. Союза, нехай принесе свою жертву на сей мітінґ. Не явившийся на сей мітінґ член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. — В. Зелінка, предс.; М. Гнат, кас.; С. Коцоловський, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 230, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться в суботу, 14. квітня, в годині 6.30 вечером в Лінтовській гали на Franklin Ave. Обовязком є кождого члена явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі поступиться з ними після статута. На сім мітінґ будемо принимати нових членів без вступного. Тому користайте з нагоди і вписуйтеся в члени так славної організації, як У. Н. Союз. Також взивається членів вписати свої діти до У. Н. Союза. Невявившися без важної причини члени заплатять кару після статута. — Ю. Присташ, предс.; Юсиф Білик, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 140, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ, котрий мав відбутися 15. квітня, відбудеться 22-го квітня, в церковній гали на Вест Раен Евню, зараз по Сл. Божій. На цей мітінґ повинен прибути кождий член і вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі поступиться з ним після статута. — Іван Кравец.

ІСТОН, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, буде мати свій мітінґ в четверту неділю, то є 22. квітня замісць 15-го з причини Великодних свят. Обовязком є кождого члена явитися на цей мітінґ і вирівнати свої залеглости. На згаданім мітінґу будемо принимати нових членів без вступного. Тому користайте з нагоди і вступайте численно в члени та вписуйте своїх діти. — ... Вагатий, предс.; Т. Кульчицький, кас.; М. Підгайний, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Подається до відома усім членам відділу 288, що звичайний мітінґ відбудеться дня 22-го квітня з причини, що 15-го квітня є Великдень. Також пригадується членам, що відограється представлення дня 21. квітня на дохід Сиротинця при У. Н. Союзі. В місяці лютім ухвалено одноголосно, що кождий член є обовязаний прийти на се представлення, а коли не буде, то і так мусить заплатити за тікет. — Іван Малицький, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 82, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбудеться дня 17-го квітня, в 5-ій годині вечером, в Укр. Гали. Проситься всіх членів прийти. Будемо принимати нових членів. — Теодор Шиляк, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пр. Богородиці, від. 123, повідомляє всіх своїх членів, що з причини, що Великдень припадає 15 квітня, мітінґ відбудеться в суботу, 14. квітня, в годині 7-ій вечер, в гали церковній при Семій улиці. Взивається членів не вписати дітий з вкладами, але прийти самим на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Проситься членів виповнити свою ухвалу з рідного мітінґу. Хто ще не вступив в члени У. Н. С., хай вписати свої діти, зволить прибути на сей мітінґ. Будемо принимати нових членів без вступного до Бр. і М. Н. Союза. Члени, котрих діти є в У. Н. С., отримають на гадки з англійською мовою, нехай прийдуть на тім мітінґу. — Мих. Волощук, пр.; Дмитро Драган, кас.; Н. Пціль, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Повідомляється членів Бр. св. Василія Вел., від. 229, що мітінґ, котрий мав відбутися 15. квітня відложено на неділю дня 22. квітня. — Ілія Гоменчук, пр.; П. Довч, секр.; М. Уацюпка, кас.

АЛТУНА, ПА. Бр. Неп. Зач. Пр. Богородиці, від. 145, повідомляє, що мітінґ відбудеться в неділю, в гали церковній, в годині 2-ій пополудни. Просить членів вирівняти свої залеглости. Є важні справи до полагодження. — Антін Чаврук; І. Свистун, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН. Тов. Укр. Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і членкинь, що мітінґ відбудеться в суботу, 14. квітня, в гали церковній, 34 Біч ул., в годині точно 7.30 вечер. Кождий член обовязаний прийти точно на час і заплатити свою вкладку. Тим членам, що занили все довгувати, заявляється, що товариство не буде за них закладати їх вкладок, а такі члени будуть суспендовані. — Юсиф ...Вяк, предс.; Мих. Гальчевич, секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 15 квітня, в Укр. Нар. Гали на Вест Кинг Гайвей, в годині 5-ій пополудни. Проситься всіх членів і членкинь прибути на означений час, бо є важні справи до полагодження. — Мих. Сендзік, предс.; Петро Дудко, секр.; Ник. Гайда, кас.

МІНЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Запорожська Січ, від. 385, повідомляє, що звичайний мітінґ відбудеться в неділю, дня 22. квітня, в гали церковній, 519 Універсіті і Sixth N. E. На порядку нарад є важні справи до полагодження, тож обовязком кождого члена прибути на сей мітінґ і заплатити свою належитість. — А. Козак, предс.; Юсиф Греськів, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 253, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться 14. квітня, точно в год. 7-ій вечер на Укр. Гали. Обовязком є кождого члена явитися. Контр. комісія здасть справоздання за квартал. Пригадується тим, котрі довгують до Тов. і на Сиротинець, щоби ті довги виповнили, бо в противнім разі будуть суспендовані. Товариство буде принимати без вступного, тож користайте з нагоди. Не явившийся на сім мітінґу член заплатить кару після ухвали. — Дамян Харко, предс.; Мих. Кульбанський, кас.; І. Приступа, пис.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, 14. квітня, точно в годині 7-ій вечер, в Нар. Домі, 72 Моріс ул. Проситься членів явитись, а довгуючих проситься вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Юсиф Крайник, предс.; Вас. Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 15, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів і членкинь, що мітінґ не відбудеться в неділю 15. квітня, а відбудеться на неділю, 22-го квітня, в год. 2-ій пополудни, в домі Мих. Вовка, 444 Grove St., з причини Великодних свят. Просить довгуючих членів прийти і вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі поступиться після статута У. Н. Союза. — Т. Голубенний, предс.; Ю. Кушнір, кас.; Петро Мартинюк, секр.

РАРІТАН, Н. ДЖ. Бр. св. Архистр. Михаїла, від. 332, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ не відбудеться 15. квітня з причини Великодних свят, але відбудеться в неділю, 22. квітня, в гали під Словенським Костелом при Сомерсет ул. Обовязком кождого члена і членкині прибути на сей мітінґ і вирівнати свої вкладки, щоби не наражуватись на суспенду. Не явившийся член підлягає карі після ухвали. Будемо принимати нових членів без вступного. Котрий член приведе нового кандидата дістане 1 доляра нагороди. — Петро Венгрин, предс.; Іван Туранський, кас.; Нікола Попадюк, фін. секр.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 266, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в четвер, 19. квітня, в годині 7.30 вечер, в гали церковній при Полаєки ул. Проситься всіх членів прийти на мітінґ. — О. Базарницький, предс.; Т. Сюрко, секр.

ЯК У ДАВНІЙ ПОЛЬЩІ ПЕРЕВОДИЛИ ВИБОРИ.

Соймикові акти з XVI., XVII. і XVIII. століття кажуть нам, що Поляки були не гірші майстри у робленню виборів, як і нині. І так в актах з XVIII. століття сказано, що кн. Адам Чарторийський звіз до Бистриці 3.000 своїх виборців. Вони, невдоволені з кухні свого пана, ограбили крамниці. На милю довкола чути було галас пяної товпи. Скатерті були поприбивані до столів цвяхами — вратувалися, але зате розкрали ножі і ложки.

Знову інший документ каже про одного шляхтича, що вкинув полумисок із пирогами до комина. Гості кинулися з вилками і ні тісто разом із попелом. Іншому налили до каптура опанчі фляків, які дуже попарили його — інші кинулися до того каптура з ложками.

„Принципал", себто кандидат на посла кормив своїх прихильників і давав їм по пару дукатів.

В газеті з 1760-го року сказано, що „пан інсиґнатор коронний" з Цеханова брав хабарі від Москалів.

У XVIII. столітті в Польщі було богато агітаторів, які за гроші працювали над тим, щоби знищити повагу сойму або розвалити його. Описує це ксьондз Конарський. Він каже, що шляхта зіхалася на раду і вложили йому до кишень по пятьсот червоних золотих, аби він шукав між послами і, конче найшов таких, що згодилися би зірвати сойм та не допустити до вибору маршалка. Конарський ізднів цілу ніч по Новім Світі і по Сольці (у Варшаві) і вищукав струбкого панича. Випили по чарці і Конарський став приговорювати: „Я у ваших очах бачу щось геройського. Змилосердіться. За фатигу яку суму хочете..." Шкіра дрижала мені, як він зажадає кілька тисяч червінців. — Але взяв лише золотих триста!"

Фахові агітатори звалися тоді кряками.

Ян Дуклян Охоцький агітатор (що полишив спомини) їздив із воєводою Стемпковським як агітатор. Брав гонорар, хоч би у виді килимика від кн. Радивила. Підпомагали його теж ріжні пані, про що зга-

...дує гордо: „Я призвичаївся до тих дарунків і приймав їх без спротиву". Щоби приподобатися можним світа цього, вмів відповідно до обставин „зачати ревіти і зайтися від плачу" або „зачати сміятися".

На такі, способи бралися польскі агітатори у XVIII. столітті.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

З ПРИЧИНИ слабого здоровля женщин спродам дешево гросерню і делікатесен; бизнес добре вироблений і першорядно уладжений. Голоситись 85-90 до штору:
511 EAST 5th ST., NEW YORK, N. Y. (bet. Ave. A & B)

О. Е. МАЛІЦЬКИЙ

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВНИК І НОТАР
урядує в злуці з адвокатами
DWORKEN & DWORKEN
1423 SCHOFIELD BUILDING, CLEVELAND, OHIO.
Телефон: Main 5377.

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

НА ТРОХ ВЕЛИКИХ РЕКОРДАХ.

Клепала, калатальки, музідри, гаївки, дівчата, хлопці, ксьондз, дяки; все як в краю. Як почуєте, заплачете і посмієтеся, словом: Чудо-рекорди. В додатку хор **ЕЛИЦИ І ИЖЕ ХЕРУВИМИ.** Ціна за $5.00. **СПЕЦІАЛЬНА ОФЕРТА НА ГРАМОФОНИ, РАДІЯ І ПІЯНА.**
Заходіть або пишіть на таку адресу: 59—
СІЧОВИЙ БАЗАР
SURMA BOOK & MUSIC CO., Inc.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

ГУЦУЛЬСЬКІ ПИСАНКИ

Маємо **правдиво Гуцульські ПИСАНКИ в 5 красках.** Щось чудового. Американці купують. Кождий Українець повинен мати на святі і показати такі красні писанки знакомим. 12 за 5 долярів. Висилаємо також на провінцію. Адресуйте: 82-7
SURMA
103 AVENUE A, NE WYORK, N. Y.

ПОВІДОМЛЯЮ, ЩО Я:

СПРОВАДЖУЮ з краю на фармерські афідевіти.
ОПЛАЧУЮ шифкарти на всі лінії.
ПЕРЕСИЛАЮ гроші в долярах до всіх країв Європи на останну почту.
ВИРОБЛЯЮ всі крайові документи, як повномочія, контракти і другі.
ПОРАДИ в справах імміграції і грунтових даром. 85,7,91
Голоситься або пишіть до:
МИХАЙЛО БУНДА,
621 W. 3rd Street, Fulton, N. Y.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ

2300 WEST CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах; займається переглядненням абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

ХРОНІЧНІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН

лічу успішно найновійшими методами. Помагаю скоро в ріжних кровних недугах, нервових і шкірних, хронічні нирок, загальне ослаблення, міхура, нирок, мочеві недомагання, ревматизм, жолудок, внутрішні хороби та грудні. Без ріжниці, як довго хоруєте, я можу помочи вам. Оплати умірковані. Одинока потреба пацієнта переводжу особисто. Поради і оглядини даром.

DR. ZINS

Спеціяліста. Основ. 28 літ.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи 4th Ave. & Irvington Pl.
Денно 9—8 веч. Неділі: 9—4 попол.

DR. M. SMITH

Переніс свій офіс під ч.
53 E. 7th ST. (межи 1. а 2. Евнею) NEW YORK, N. Y.
Урядові години: 9—10; 12—2; 6—8.
Tel. Orchard 6072.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".